Minister
Klimatu i Środowiska

Paulina Hennig-Kloska

DOZE-III.050.24.2025.ŁZ
4031168.16279373.13135286
Warszawa, 29-10-2025

Dotyczy: odpowiedzi na oświadczenie senatorskie Pana Stanisława Gawłowskiego (znak: BPS/043-42-1064/25
Temat: uczestnictwa w europejskim rynku gwarancji pochodzenia energii z OZE

Pani
Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Senatu RP
Kancelaria Senatu RP

Szanowna Pani Marszałek,

w związku z przekazanym oświadczeniem senatorskim poniżej przedstawiam odpowiedź w zakresie kompetencji Ministra Klimatu i Środowiska.

1. Dlaczego Polska do tej pory nie przystąpiła do stowarzyszenia AIB pomimo istniejących podstaw prawnych i oczywistych korzyści z tym związanych?

Ustawa z dnia 17 sierpnia 2023 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1762), dalej: „nowelizacja ustawy o OZE" dokonała implementacji przepisów dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych (Dz. Urz. UE L 328 z 21.12.2018, str. 82, z późn. zm.) między innymi w obszarze gwarancji pochodzenia. Z punktu widzenia działania tego systemu w Polsce można uznać, że dokonane zmiany miały charakter przełomowy.

Do najważniejszych zmian można zaliczyć zmianę zakresu dotąd wydawanych gwarancji pochodzenia. Uwzględniono w krajowym porządku prawnym nowe rodzaje nośników, dla których mogą być wydawane gwarancje pochodzenia (biometan, biogaz, biogaz rolniczy, wodór odnawialny oraz energia ciepła i chłodu). Spowodowało to potrzebę wprowadzenia specyficznych rozwiązań dla nowych nośników energii, dla których mogą być wydawane gwarancje pochodzenia, między innymi w zakresie zasad weryfikacji wprowadzania energii do sieci lub dostarczania za pośrednictwem innych nośników oraz zasad raportowania i ewentualnej odpowiedzialności z tego tytułu.

Kolejną ważną zmianą było fakultatywne umożliwienie przystąpienia Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, dalej: „URE" jako organu wydającego gwarancje pochodzenia w Polsce, do stowarzyszenia AIB (Association of Issuing Bodies), zrzeszającego podmioty wydające gwarancje pochodzenia, a w konsekwencji synchronizacja polskiego rejestru z HUB-em prowadzonym przez AIB oraz standardem European Energy Certificate System (EECS). Warto w tym zakresie podkreślić, że choć istnieje podstawa prawna, przystąpienie Prezesa URE do stowarzyszenia AIB to niezależna decyzja regulatora rynku energii

2. Czy planowane jest – a jeśli tak, to kiedy – formalne dołączenie Polski do AIB? Czy Ministerstwo Klimatu i Środowiska współpracuje w tym zakresie z Urzędem Regulacji Energetyki?

Ministerstwo Klimatu i Środowiska uważa, że dołączenie Polski do AIB powinno nastąpić jak najszybciej. Z taką też intencją tworzone były regulacje zawarte w nowelizacji ustawy o OZE. Należy jednak pamiętać, że ostateczna decyzja, jak i przeprowadzenie procesu leży w gestii podmiotu umocowanego w tej kwestii – na dzisiaj Prezesa URE.

System gwarancji pochodzenia funkcjonuje w Polsce od 2013 r. Od samego początku jego funkcjonowania kompetencje polegające na wydawaniu, uznawaniu i umarzaniu gwarancji pochodzenia należą do Prezesa URE. Warto także poinformować, że właśnie ze względu na kwestie przystąpienia do AIB trwają rozmowy między Prezesem URE, a prowadzącą już dzisiaj rejestr gwarancji pochodzenia Towarową Giełdą Energii S.A. (TGE) co do ewentualnego przejęcia obowiązków związanych z zarządzaniem systemem gwarancji pochodzenia.

W tym zakresie warto przypomnieć, że w ramach przedmiotowego systemu inwestor składa wniosek o wydanie gwarancji pochodzenia, który musi zawierać szereg wymaganych informacji, m.in.:

- wskazanie czy instalacja OZE określona w tym wniosku korzystała z mechanizmów i instrumentów wspierających wytwarzanie energii w instalacjach odnawialnego źródła energii,
- unikalny numer identyfikacyjny instalacji generowany przez internetową platformę aukcyjną, o ile został nadany.

System ten został stworzony z myślą o tym, że jest on obsługiwany przez organ administracji. Świadczą o tym między innymi przepisy wskazujące wprost, iż do wydawania gwarancji pochodzenia stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572) właściwe dla wydawania zaświadczeń.

Co więcej, to Prezes URE odmawia, w drodze postanowienia, wydania gwarancji pochodzenia lub uznania gwarancji pochodzenia. Na postanowienie służy zażalenie, które wnosi się do Sądu Okręgowego w Warszawie – sądu ochrony konkurencji i konsumentów, w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia, a przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2024 r. poz. 1568) stosuje się odpowiednio.

Przeniesienie kompetencji w zakresie wydawania gwarancji pochodzenia wymaga zapewnienia funkcjonowania tego systemu w okresie przenoszenia kompetencji.

Uwzględniając powyższe należy wyraźnie podkreślić, że Ministerstwo Klimatu i Środowiska nie jest przeciwne przekazaniu kompetencji w zakresie wydawania gwarancji pochodzenia do TGE. Niemniej jednak fakt, że system ten od 12 lat był w kompetencjach Prezesa URE powoduje, że przeniesienie jego obsługi do TGE będzie skomplikowanym procesem wymagającym czasu oraz odpowiednio długiego okresu przejściowego, pozwalającego na przygotowanie systemów informatycznych oraz pracowników TGE.

Ministerstwo Klimatu i Środowiska uczestniczy w dialogu między zainteresowanymi podmiotami. Tak istotne zmiany legislacyjne wymagają analiz i roboczych rozmów w celu określenia skutków jak i docelowego kształtu regulacji. Projekt ustawy powinien być już efektem zaawansowanych prac nad tym zagadnieniem wskazujących na konkretne

rozwiązania, optymalne dla inwestorów, podmiotu, który miałby operować systemem, jak i regulatora oraz spójności, przejrzystości i przyjazności systemu prawa. Ministerstwo Klimatu i Środowiska szacuje, że realizacja powyższego zadania powinna nastąpić w przyszłym roku.

3. Czy ministerstwo dostrzega negatywny wpływ braku członkostwa w AIB na inwestycje i gospodarkę w kraju?

Korzyści z członkostwa w AIB są powszechnie znane, w szczególności dla niektórych potencjalnych inwestorów zagranicznych może to stanowić także czynnik decydujący o atrakcyjności inwestycji w Polsce. Coraz więcej przedsiębiorstw, dbając o swój wizerunek, chce komunikować na zewnątrz, że energia wykorzystywana w tym przedsiębiorstwie pochodzi ze źródeł odnawialnych. Środkiem ułatwiającym zapewnienie międzynarodowej uznawalności gwarancji pochodzenia jest przystąpienie do AIB. Warto zatem podkreślić, że brak członkostwa w AIB nie wyłącza możliwości wymiany gwarancji pochodzenia.

Poniżej przedstawiam statystyki umorzeń gwarancji pochodzenia w okresie od dnia 1 kwietnia 2024 r. do dnia 31 marca 2025 r. według informacji znajdujących się na stronie internetowej TGE.

Kraj	Wolumen [MWh]	Udział [%]
Polska (PL)	23 451 095	93,75%
Czechy (CZ)	610	0,00%
Dania (DK)	392	0,00%
Francja (FR)	337 306	1,35%
Grecja (GR)	500	0,00%
Hiszpania (ES)	29 185	0,12%
Holandia (NL)	332 369	1,33%
Irlandia (IE)	636	0,00%
Litwa (LT)	415 830	1,66%
Luksemburg (LU)	7 795	0,03%
Niemcy (DE)	127 833	0,51%
Norwegia (NO)	72 185	0,29%
Portugalia (PT)	331	0,00%
Rumunia (RO)	6 592	0,03%
Szwecja (SE)	1 000	0,00%
Ukraina (UA)	19 671	0,08%
Węgry (HU)	1 540	0,01%
Wielka Brytania (UK)	195 885	0,78%
Włochy (IT)	13 821	0,06%
Inny kraj	703	0,00%
Suma	**25 015 279**	

Źródło: Umorzenia gwarancji pochodzenia w Rejestrze Gwarancji Pochodzenia w okresie 01.04.2024 – 31.03.2025, na podstawie danych TGE, źródło: https://www.tge.pl/dane-statystyczne.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2024 r. poz. 1361 z późn. zm.), Prezes URE, na pisemny wniosek podmiotu, może

uznać gwarancję pochodzenia wydaną w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub państwie członkowskim Wspólnoty Energetycznej. Z kolei rejestr gwarancji pochodzenia musi zapewniać identyfikacje tych podmiotów.

Powyższe nie zmienia naturalnie faktu, że przystąpienie do AIB oraz planowana digitalizacja całego procesu, ułatwią, przyspieszą i umożliwią szersze wykorzystanie gwarancji pochodzenia w gospodarce, z korzyścią dla producentów energii, przedsiębiorstw ją zużywających jak i konsumentów.

Z wyrazami szacunku

Paulina Hennig-Kloska
Minister Klimatu i Środowiska
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/